ARENA SPORTIVĂ – ŞCOALĂ A EDUCAŢIEI

Dacă toată lumea acceptă aserţiunea scriitorului Hemingway: **„Sportul te învaţă să cîştigi cinstit. Sportul te învaţă să pierzi în mod demn. Prin urmare, sportul te învaţă de toate – te învaţă ce este viaţa"**, nu rămîne decît să conchidem că în paleta factorilor educaţionali sportul este cu adevărat o şcoală a vieţii. Căci nu poate fi o manifestare umană mai generoasă decît aceea care educă tînărul în ideea de a fi mai bun, de a se întrece pe sine şi pe alţii. Iar în această competiţie el îşi educă simţul de preţuire a muncii şi talentului, voinţa, dîrzenia, hotărîrea, ambiţia pozitivă şi curajul, învaţă să înfrîngă greutăţile ce-i stau în faţă şi să aspire mereu la mai bine, învaţă să se dăruiască colectivului, să fie onest, demn, apărător credincios al preceptelor morale, să lupte fără a precupeţi efortul pentru a face să triumfe culorile pe care le reprezintă în arene... În fond, prin principiile şi regulile sale, sportul oferă tînărului un excelent cadru şi exerciţiu moral. Îl formează ca om. Şi nu numai pe el, cel ce coboară în arenă, ci şi pe cei care asistă la actul sportiv şi care devin astfel receptori ai regulilor etice promovate prin acesta. Arena capătă, prin urmare, un mai complex caracter de „şcoală a educaţiei". Ca orice şcoală, are deopotrivă elevi deosebiţi, buni, precum şi „uscături". Adică din aceia care ignoră regulile etice ale sportului: sportivi, tehnicieni, arbitri, activişti sau spectatori.

Asemenea manifestări contrare spiritului în esenţă educativ al sportului sînt mai puţine, fireşte, dar apariţia lor ştirbeşte prestigiul acestei **şcoli a vieţii**, vădeşte neglijenţe condamnabile în munca factorilor investiţi cu o atît de importantă misiune socială. Păstrarea în arene şi în jurul lor a unui climat pur din punct de vedere moral trebuie să constituie ţelul cel mai nobil al tuturor factorilor educaţionali. Abaterile de la principiile etice ale sportului nu pot decît să-i submineze eficienţa. Să identificăm aceste devieri şi să le punem stavilă!

PRIMA CONDIŢIE – SPORTIVITATEA

Din timp în timp, apariţia unor acte de indisciplină de diverse naturi, în diferite ramuri sportive, ne obligă să revenim asupra **rolului educativ al sancţiunilor**, asupra obligaţiei unităţilor sportive de la toate nivelele de a instaura, a susţine şi a impune **un climat de ordine şi riguroasă disciplină** în cluburlie şi asociaţiile sportive, pe terenuri, în sălile de sport şi în jurul lor.

La impulsul conducerii C.N.E.F.S., federaţiile de specialitate sînt ferm decise să facă totul pentru a curăţa aria activităţii sportive şi mai ales spectacolul sportiv (important datorită caracterului său politic) de orice **manifestări care încalcă regulamentele de joc** şi cu atît mai mult cele care **lezează normele morale, de vieţuire civilizată, ale societăţii noastre socialiste.** O atitudine similară trebuie să se inscăuneze şi în sinul unităţilor sportive care, îndeobşte, au tendinţa — din interese locale, circumstanţiale — să-şi cocoloşească sportivii. Este un caz fericit acela în care federaţia şi clubul sînt unitare în luarea unei măsuri disciplinare, cum s-a întîmplat la scrimă, cînd — deşi s-au privat de un element de nădejde, de una dintre cele mai bune tinere floretiste — federaţia şi C.S. Satu Mare au fost de acord să o suspende pe 2 ani pe Gabriela Betucker pentru abateri de la viaţa sportivă. **Nu la fel a procedat clubul de hochei din Miercurea Ciuc**, atunci cînd jucătorul ei Sandor Gal a fost acuzat de tulburarea ordinii publice şi în loc să dicteze o sancţiune care să distanţeze unitatea de faptele jucătorului, încearcă să-l apere. Cînd federaţia de box l-a suspendat pe pugilistul Teodor Pîrjol pentru lipsă de combativitate la campionatele mondiale, primii care au cerut ridicarea pedepsei au fost cei de la secţia clubului Dinamo.

S-a mai întîmplat şi ca o federaţie să fie prima care, după un timp de la hotărîrea excluderii din viaţa sportivă, să ia iniţiativa de a-i reabilita pe făptaşi (cum s-a întîmplat cu boxerii Gheorghe Simion, Leontin Sandu sau Gh. Negoiţă). Sînt federaţii care trec cu uşurinţă peste actele de indisciplină ale sportivilor, considerîndu-le chiar... normale. Mai ciudate ni se par, părerile unui sportiv care se pregăteşte să devină în curînd antrenor cu pretenţii şi care, abandonînd preceptele pedagogice, consideră că portul însemnelor tricolore este o simplă „problemă de echipament" (cum susţine tenismanul Dumitru Hărădău).

Înregistrăm, de la o vreme, şi atitudini incompatibile cu însăşi noţiunea de sportivitate. Voleibalista Niculina Stănică, de la Maratex Baia Mare, crede, la 21 de ani, că este îndreptăţită nu numai să vociferezе repetat la deciziile arbitrilor, dar să şi profereze injurii la adresa lor! Sabrerul Ion Nicolae, de la Tractorul Braşov, se crede îndreptăţit nu numai să protesteze la o decizie a arbitrului, ci şi să părăsească planşa, trîntind arma de pămînt; probabil că asemenea abatere s-a putut petrece şi pentru că de multă vreme alţi arbitri i-au trecut cu vederea acestui sportiv irascibil alte ieşiri necontrolate. Şi mai gravă devine situaţia cînd asemenea comportări se semnalează tocmai la cei care ar trebui să fie modele de sportivitate, la educatori: antrenorul echipei feminine de baschet IEFS, Gheorghe Lăzărescu, deci antrenorul unor viitoare profesoare, primeşte în 3 turnee tot atîtea avertismente (greşeli tehnice), care se pare că nu-l împiedică să persevereze în purtări nesportive, necorecte. Pe lista celor astfel sancţionaţi, în toiul jocului, se află ambii antrenori ai echipei de baschet masculin Steaua.

Evident, este nevoie de **eforturi sporite pentru a implanta în arena sportivă mai multă disciplină, mai mult respect pentru ordine şi pentru preceptele eticii.**

Victor BĂNCIULESCU

PATIMA ORBITOARE...

Participarea activă şi semnificativă a publicului spectator la consumarea actului sportiv a făcut să se vorbească — şi pe bună dreptate — de contribuţia sa de „jucător în plus" care poate să încline balanţa victoriei în favoarea echipei favorite. Sprijinul galeriei, în momentele grele mai ales, este binevenit şi uneori poate fi decisiv. Dar **„jucătorul din tribună" trebuie să urmeze şi el regulile de comportare valabile pentru cei din arenă, regulile fair-playului.** Altminteri se transformă în „om în minus", prejudiciind nu numai actul sportiv în sine, ci şi — adesea — interesele echipei favorite. În rîndurile publicului amator cu adevărat de spectacole sportive, încălzit de o mare pasiune pentru sportivii săi, dar gata să aprecieze obiectiv şi meritele partenerilor de întrecere, se mai găsesc, din păcate, şi unii pătimaşi pentru care, indiferent de valoare, victoria favoriţilor este lege. Oameni care, orbiţi de patimă, incapabili să vadă deficienţele echipei favorite şi valenţele pozitive ale adversarilor, se dedau la manifestări care denaturează esenţa etică a sportului, la acte de-a dreptul huliganice. Cîteva asemenea comportări urîte, condamnabile, s-au petrecut de curînd pe unele arene.

La Miercurea Ciuc, la meciul de hochei susţinut de echipa locală Sport Club în compania lui Dinamo, mai mulţi spectatori (nemulţumiţi că favoriţii — jucînd slab — au fost învinşi) au găsit de cuviinţă să-şi verse focul asupra arbitrului Şt. Enciu deşi acesta nu avea absolut nici o vină! L-au asediat după meci — şi nu numai pe el, ci şi pe alţi oficiali — blocîndu-l în incinta patinoarului pînă seara tîrziu cînd au trebuit să intervină organele miliţiei pentru a-l proteja pe arbitru de ameninţătoarea agresiune. Şi nu e primul caz de acest fel la Miercurea Ciuc. De o astfel de „atenţie" se mai bucură alţi arbitri (Gh. Mureşan, Fl. Gubernu, O. Barbu etc). Dar mai trist este faptul că de mai multă vreme la **M. Ciuc** publicul de la hochei are atitudini huliganice faţă de echipele vizitatoare, iar pătimaşii înrăiţi sînt stimulaţi chiar de comportarea unor oameni cu munci de răspundere în diverse unităţi locale şi care ar trebui să fie educatori, prin exemplul personal, nu incitatori! Urmarea ultimului episod petrecut la patinoarul amintit a fost suspendarea acestei baze pînă la 31 decembrie. O bază cu grad ridicat de tehnicitate, extrem de utilă, în care s-a investit mult a trebuit să fie scoasă un timp îndelungat din circuit. Ca să nu mai vorbim că grupul de huligani a făcut un real deserviciu hocheiştilor locali care nu vor mai juca pe el.

O probă asemănătoare a dat-o şi o parte a publicului piteştean care — după meciul echipei favorite F.C. Argeş cu Universitatea Craiova — au găsit de cuviinţă să plătească poliţa craiovenilor (care protestaseră la golul localnicilor, invocînd poziţie de ofsaid). Şi au făcut-o în modul cel mai urît, aruncînd cu pietre în autobuzul oaspeţilor! În jucători care, iată, ne aduc nouă tuturor frumoase satisfacţii în cupele europene...

Cîţiva fanatici din Oraşul dr. P. Groza au asediat pe arbitrul (V. Szakacs) meciului de volei „Oţelul" cu A.S.A. Electromureş din Tg. Mureş. Şi l-au lovit. De ce? Pentru că oaspeţii fuseseră mai buni, iar arbitrul nu i-a ajutat pe voleibaliştii gazdă să cîştige nemeritat! Şi iată că echipa „Oţelul" nu numai că a pierdut aportul „jucătorului în plus", ci pentru trei etape (în care puteau fi gazde) vor juca pe teren neutru, mai puţin familiar.

Sînt manifestări care nu trebuie să-şi găsească locul în jurul bazelor noastre sportive. Şi care nu trebuie tolerate sub nici o formă, în primul rînd de educatorii locali, dar şi de marele public spectator, neorbit de patimi şi fanatism.

Aurelian BREBEANU

ECHIPAMENTUL DE SPORT ÎŞI ARE ROSTUL LUI...

În şcoală, elevul aşteaptă **ora de educaţie fizică** cu interes şi nerăbdare. În ziua cînd are această plăcută materie îşi pregăteşte de cu seară echipamentul, iar cînd „sună" pentru exerciţiul fizic, coboară cîte două trepte odată pe scara care duce la terenurile de sport. Pînă a veni profesorul, uşor ca un fulg, în tricou şi tenişi, cu o evidentă... superioritate copilărească faţă de colegii în uniforma încheiată cu grijă la guler, aleargă, se hîrjoneşte gălăgios la gîndul orei pe care o va petrece în aer liber. Un fluier scurt îl aduce în poziţia de raport. În patru din zece şcoli, profesorul de educaţie fizică NU este **în treningul care-i dă largheţe în mişcări, care impune respect, autoritate, exemplu pe terenul de sport.** În cinci din zece şcoli, tovarăşa profesoară de educaţie fizică — cu muncă de răspundere în unitatea de învăţămînt respectivă — abia a ieşit dintr-o consfătuire, iar la sfîrşitul orei va participa la alta, zilele cînd lucra în trening făcînd parte din amintirile îndepărtate de la I.E.F.S.

Să fi rămas în urma vremurilor profesorul de educaţie fizică **Vasile Zahei**, cînd se prezintă pe terenul de sport în treningul parcă atunci scos din cutie? Nu, **el respectă lecţia de educaţie fizică!** Probleme de rezolvat are şi prof. **Vasile Zahei**, de la Şcoala generală nr. 132, unde este director adjunct (a fost ridicată în cartierul Rahova, acum, în toamnă) **dar educaţia fizică e materie de bază!** În şase din zece şcoli bucureştene, elevii claselor I vin la orele de sport în şorţuleţe, învăţătoarele — normal(?) — apar în curţile de joacă ale şcolilor în pas cu moda autumnală şi nimic nu-i mai pestriţ ca lecţia de educaţie fizică. Copiii au echipament de sport, ore de educaţie fizică au avut şi cînd erau preşcolari, dar nu li se cere să aducă această uniformă pentru exerciţii fizice. Directoarea şcolii generale nr. 132, profesoara de limba română **Victoria Pădureanu**, impune însă acest lucru şi toată lumea se simte bine, comod şi în largul lui la ora de educaţie fizică.

În echipament de sport, aşteaptă cu nerăbdare începerea orei de educaţie fizică şi copiii de la Şcoala generală nr. 126, aflată ceva mai sus, pe şos. Alexandria, unde directoare este prof. **Suzana Mogoşanu**, cîndva jucătoare de baschet. Elevii claselor I aşteaptă îndeosebi vizita prof. **Constantin Nicolaescu**, şeful catedrei de educaţie fizică de la această unitate de învăţămînt. Sigur profesorul Nicolaescu are în atenţie clasele V-VIII, dar acum, la început de an şcolar, participă şi la orele de educaţie fizică rezervate celor mici. Tînărul dascăl de sport are o mie de „trucuri" spre a trezi interesul, spre a pune în continuă mişcare întreaga clasă. Un simplu fulg de păpădie cules de prin curtea şcolii devine un excelent... material sportiv, după ce în prealabil a expus tema simplă a noului joc: **„Suflăm şi nu lăsăm să cadă fulgul jos"**. Copiii aleargă sub umbreluţa plutitoare, se amuză copios cînd fulgul îşi schimbă brusc direcţia şi ora — care cuprinde şi alte jocuri atractive — trece pe nesimţite. Îmbujoraţi la faţă de joaca veselă, în chip discret dirijată, copiii schimbă treningul cu uniforma şcolară, participînd parcă mai vioi la lecţia de aritmetică, ori de citire.

Da, echipamentul de sport îşi are rostul lui, completează, întregeşte ora de educaţie fizică!

Vasile TOFAN

Contraste

LEMN – BUN, LEMN RĂU...

Alexandru Gajură şi Petru Murgoci sînt profesori de educaţie fizică în judeţul Vaslui. Ambii au aceeaşi specializare — atletismul, dar modul cum lucrează este diametral opus.

Proaspăt absolvent al Facultăţii de educaţie fizică a Institutului de învăţămînt superior din Suceava, Alexandru Gajură s-a angajat, trup şi suflet, în munca de profesor, într-o comună din Vaslui, la Pungeşti. Calitatea sa de antrenor şi pedagog l-a impus atenţiei Inspectoratului şcolar judeţean, care l-a detaşat la Clubul sportiv şcolar din municipiul Vaslui. Şi într-un interval foarte scurt, de cîteva luni, Gajură a fost în măsură să-şi selecţioneze elemente pentru probe de demifond (una din elevele sale, **Doina Buleică**, se pregăteşte cu toată ambiţia ca să îndeplinească normele categoriei a II-a la 800 m; o altă sportivă, **Florenţa Neagu**, are acelaşi obiectiv; împreună cu ele, **Elena Chiriac** şi **Elena Frunză** alcătuiesc un 4×400 cu promisiuni pentru un titlu pe judeţ), muncind cu sîrg, fiind zilnic pe stadion. **„Dragostea lui Gajură pentru profesiunea aleasă, spiritul angajant de care dă dovadă îl recomandă ca pe un exemplu pentru toţi ceilalţi antrenori de atletism"** ţine să sublinieze prof. **Constantin Ciulei**, directorul Clubului sportiv şcolar din Vaslui.

Un exemplu de muncă şi de strădanie care însă îl lasă indiferent pe colegul său, **Petru Murgoci**, antrenor la clubul sportiv Viitorul Vaslui. De fapt, fost antrenor la acest club, pentru că de la data 2 noiembrie, lui Murgoci i s-a desfăcut contractul de muncă! **„Deşi un meseriaş bine pregătit** — precizează **Viorel Ţonea**, preşedintele clubului Viitorul, **Petru Murgoci nu înţelege să-şi facă datoria. În august, anul acesta, la o analiză a procesului de selecţie, s-a constatat că Murgoci nu făcuse aproape nimic. Tovarăşii din conducerea clubului nostru i-au oferit, totuşi, o şansă: o lună şi jumătate în care să demonstreze că înţelege să muncească, să fie util colectivului...".**

Ce a întreprins Petru Murgoci din august şi pînă în octombrie? Nimic în măsură să-i evidenţieze priceperea, competenţa. Dimpotrivă, în ziua de 15 octombrie a fost văzut de către personalul complexului sportiv din Vaslui, în stare de ebrietate. Apoi, în 19 octombrie, el a redus la jumătate şedinţa de antrenament (programat între orele 16 şi 17; la 17,30 prof. Emil Ianul, secretar al C.J.E.F.S., nu l-a mai găsit pe stadion...), pentru ca pe 20 octombrie să se învoiască pentru o zi (avea treburi la Iaşi, cu reparaţia unui autoturism), dar n-a venit la muncă nici a doua zi (a adus, pe 27 octombrie, un certificat medical eliberat de policlinica din Zapodeni, de un prea îngăduitor admirator al sportivilor, dr. Stănişteanu).

Sigur toate aceste mostre de indisciplină nu mai puteau fi tolerate, astfel că s-a ajuns la hotărîrea de care am amintit... Aşadar, din 2 noiembrie Petru Murgoci nu mai face parte din colectivul de antrenori ai clubului sportiv Viitorul Vaslui. Măsura a fost aprobată şi de organul superior, comunicată totodată federaţiei de resort.

O succintă caracterizare a celor doi antrenori ne-o face **Călăiţă Merchea**, preşedintele C.J.E.F.S. Vaslui, care i-a cunoscut îndeaproape: **„Gajură şi Murgoci... Lemn bun şi lemn rău. Ard cu aceeaşi flacără, dar nu şi cu aceeaşi căldură!..."**.

Tiberiu STAMA

PREOCUPĂRI EXTRAŞCOLARE

Este o plăcere să vezi cum îmbină o unitate sportivă şcolară cultura cu activitatea fizică, nu din vană dorinţă de a fi „la modă", ci cu gîndul într-adevăr modern de a împleti, pluridisciplinar, acele elemente ale pedagogiei care ajută să plămădeşti nu un corp trunchiat ci „un întreg". Unitatea care ne prilejuieşte aceste consideraţii este **Clubul sportiv şcolar din Timişoara**, cu un director inspirat (prof **Dezideriu Bleyer**) care refuză educaţia unilaterală. Dacă ar fi să pomenim doar filmul de amatori (de 18 minute, cu comentariu şi fond muzical) intitulat **„Şcoala performanţei"**, o creaţie a cadrelor didactice (realizator prof. Marian Dimitrie), înscriind pe peliculă secvenţe din multilaterala activitate a clubului, cu toate slăbiciunile unei opere de început, dar cu admirabile scene la bazinul de înot şi la tabăra în aer liber, la patinoar (cu Beatrice Huştiu) şi în sălile de joc, pe terenuri. Clubul posedă, într-o filmotecă proprie, fragmente din filme olimpice; pune la dispoziţia elevilor şi profesorilor o bibliotecă ce dispune de colecţiile multor reviste de specialitate din ţară şi de peste hotare; iniţiază acţiuni colective pentru punerea temeliei unei colecţii (şi mai tîrziu a unui muzeu) cu testimonii din trecutul sportului timişorean; organizează întîlniri cu scriitori şi oameni competenţi în diverse domenii etc.